

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XIV. De monetarum tonsoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

catarum, vel nomine eorundem reorum & testium, vel
aliis etiam extra carcera existentium nomine eorundem
carceratorum nuncium, epistolam, literas, vel (ut vulgo
dicitur) ambasciatas ferre, absq; ejusdem iudicis & Pro-
eutoris fiscalis licentia, ultra poenas eis a jure vel statu-
to inficias, poenam relegationis in perpetuum, vel ad
tempus ad tritemes, & si qualitas facti id exegerit, & judi-
ci videbitur, etiam ultimi supplici iuncturere, & puniri
debete pricipimus & mandamus, sicq; per quos unque
judices quavis auctoritate fungentes puniri & condemnna-
ri, & non aliter, declaramus. Rom. 23. Iul. 1568.

TITVLVS XIV.
DE MONETARVM TONSORIBVS.

Pius Quintus.

Ultimi supplicis pena afficiuntur aurea & argentea moneta
tonsores.

CAP. I.

CVM NIL MAGIS HUMANÆ VITA COMMERCIO SIT NECES-
SARIUM, QUAM PECUNIARVM USUS, QUAHOMINIBVS
CUNCTA HUMANO VISCUI NECESSARIA PRABENT: DECET
ROMANVM PONTIFICEM AD EA LIBENTER INTENDERE, PER QUAM
PECUNIA IPSE NON SOLUM NON ADULTERENTUR, VERUM ETIAM
IN PRIMAVERO ILLARVM STATU AB OMNIBVS ILLAS CONFER-
VENTUR. QVOD, & SI CUNDIS IN LOCIS, PRACIPIUE TAMEN IN HAC
ALMA URBE NOSTRA, QUAM GLORIOSI APOSTOLORVM PRINCIPES
MARRYIO SUO CONFECTARUNT, & AD QUAM VELUT COMMUNI-
NEM OMNIVM MATEM GENTES UNDEQUEA CONCURRENT,
SINGULISQUE ALIIS DOMINIIS, TERRIS, & LOCIS, NOBIS & FEDI
APOSTOLICA MEDIERE VEL IMMEDIATE SUBJECTIS, CURANDUM
EST, UT & AD ILLAM VENIENTIBVS VITIORVM EXEMPLA NON
PROPONANTUR, & QIBUSVIS PECCANDI MATERIES SUCCIDATUR.
ATTENDENTES ITAQUE QVOD LICET MONETARVM AUREARVM
TONSORIBVS ULTIMI SUPPLICIIS DE JURE SIT INFICITA POENA,
ARGENTEAS TAMEN MONETAS TONDENTIBVS SATIS MINOR POENA
IMPOSITA SIT. AC ANIMO REVOLVENTES, QUAM PAR FIT UTRIN-
QUE DELICTUM, CUM II QUI ARGENTEAS MINUANT, NULLA ALIA
DE CAUSA AB AUREARVM MUTILATIONE, NISI OB EARVM DEFECTUM
SUBSTANT, AC PROPTERA EODUM JURIS RIGORE, IN UTRQ;
SÆVIENDUM EST, AQVM REPUTANT. MOTU SIMILI, &c. HAC NOSTRA PERPETUO VALITURA CONSTITUTIONE STATU-
MUS, EOS QUI ARGENTEAS TONDENT MONETAS, ULTIMI SUPPLI-
CI, & EA QUA AUREARVM TONSORES HASTENUS PUNITI SUNT, &
DE JURE PUNIENDOS EFFE, & ITA AB
OMNIBVS, QIBUS IUDICIS OFFICIVM NON TAN IN ALMA URBE
NOSTRA, QUA ALIBI IN TOTO STAU ECCLESIASTICO COMMISSUM
EST, QVOS NOMINE CELEBANTUR, & QVAVIS AUTORITATE PRÆ-
FUGENT, INJUNCTUM EST, PUNIRI VOLVIM & MANDAMUS.
DISTRICTUS INHIBENTES SINGULIS TERRARVM, LOCORVM, & CI-
TATUM DOMINIS IN TEMPORALIBVS, NE IUDICES PRÆFATOS IN
PREMISSIS HOC MODO SÆVIENT, SUB EXCOMMUNICATIO-
NIS, &c. IMPEDIRE, MOLESTARE, VEL INQUIETARE ADEANT, VEL
PRÆMIANT.

TITVLVS XV.
DE LENONIBVS.

Paulus Quartus.

Lenonum sordidum & turpe lucrum ex prostitutione virginum
corradentium pena.

CAP. I.

LENONES & LENZ, CIRCA PROSTITUTIONEM MASCULORVM
VERSANTES, & CUM EIS CIRCA PROSTITUTIONEM IPSAM
AGENTES, VEL CONVENTIENTES, NECNON LENONES &
LENZ, PUELLAM, SEU ALIAM JUVENCULAM INVITAM ASSU-
MENTES, & AD NECESSITATEM NUTRIENTES, AC POSTMODUM
PROSTITUENTES, & LUCRUM EX EIS PROSTITUTIONE CAPRANTES,
QUOTQUOT FUERINT ULTIMO SUPPLICIO AFFICIANTUR. HI VERO
QUI CORRUPTO COMITE STUPRUM PUERO SUASERINT, AUT PUEL-

lam virginem super violationem eius pudicitia inter-
venient, seu ad hoc ei quicquam donarent, responsum
ut id afferuerent, dederint, aut domum vel celi
commodaverint, seu quicquid aliud ad efficien-
tissimum fecerint, flagito perfecto, capitum pen-
stantur, eo autem imperfecto, in aliquam malum
portentur, & inibi perpetuo relegantur, & quia pen-
sis comites corrupti fuerint, eidem peccati suorum
exteris vero casibus lenones & lenz huicmodi, qui
catero lenonii artem exercuerint, hisibz per
publice casi, ab hac urbe perpetuo exilare cogantur,
qui domos suos eisdem lenonibus vel lenz de capo
enter locaverint, vel si ignorantes id fecerint, nup-
tum, hoc eis notificatur fuit illis expulserunt, &
cum eis locatam eo ipso amittant, & ex ille, non
effectu priventur, & spoliarentur, & insuper personam
iectorum auri ab eis auferendorum, & in postulatis
vertendorum ipso facto incurvant.

TITVLVS XVI.
**DE CONCVBINARIIS ET FOR-
NICATORIBVS.**

Leo X. In Concilio Lateranensi.

In publico concubinarios annullare velle debet. Squadrato
vinculum ordinari, ut omni fornicatione scriptio ex lege p. 2
ratus extenda, legi divinae auctoritate confirmatur.

CAP. I.

STARUIMUS QVOD QUI UNQ; CLERICIS COJUNCTUS, CO-
DITIONIS, STATUS, RELIGIONIS, DIGNITATIS, ET CIVICIS
FAMILIAS, VEL ALTERIUS PREMUNERENT FUEC, QUOD P. 2
BITAM PRÆFVENTIUM, & NORITIUM, QVM HOC PER ALIUM
TUR P. 2 DUS MENSES POST, EARDUM PRÆFVENTIONEM
OCCEPSANI OMNINO FACERE TENENTUR, QDQ; QM P. 2
AD EORUM NOTIACUM PERVERSERINT, PUBLICUS CONVIVIUS
A PERCEPTIONE FRUCTUM OMNIVM BENEFICIUM TUTUM
TRIUM MENTIUM SPATIO FIR IPSE FACTO SUOSPENSUS, QDQ;
SUPERIOR IN FABRICAM, VEL ALIAM EVIDENTIUM BATHOM
UTILITATEM, EX QIBUS II FRUCTUS PERCIPIONI, CONVEN-
NEON HUJUFMODI PUBLICUM CONCUBINATUM ORPONI
TUM ESEL NOVET, MOX SUUS SUPERIOR ACCRESCENT, UT
INFRA BREVISIMUM TERMINUM CONCUBINAM DIMIN-
UIT, & SI ILLAM NON DIMINUIT, VEL DIMINUIT FUSILLUM PUBLIQ;
REFLUMPSERIT, JUBEMUS UT ILLAM OMNIBVS FUSILLI BENEFICI
OMNINO PRIVERET. ET NIHIL OMNIS SI PUBLICI CONCUBINATI
QDQ; QD CUM EIS PER TUTOS SUPERIORIBVS PRÆFVENTIONEM
CONCUBINARUM DIMINUTIONEM, MANIFESTE, TUR ENDE-
NEM FUERIT DISPENSATIONEM, AD FUSILLUM QUOCUMQUE;
HONORUM, DIGNITATUM, BENEFICIUM, OFFICIORUM, TUT
INHABILES: QUI SI POST PRÆFVENTIONEM RECIDIVO VOMIT AD
HUJUFMODI PUBLICUM CONCUBINATUM REDECIT, TUR SP
ALICIJUS DISPENSATIONIS AD PRÆdicta FUSILLI INHABITORES
INSTANT: QDQ; SI H. AD QVOS TALIA CORRECTIO PETITUR,
ECS, UT PRÆdictum est, PUNIRE NEGLEXERINT, EORUM SOPEN-
RESTAM IN IPSOS DE NEGLECU, QVAM ILLOS PRO CONCUBINATI
MODI OMNIBVS DIGNA PUNITIONE ANIMADVENTIEN, IN
CONCILII ETIAM PROVINCIALIBVS, & SYNODALIBVS IDEST
TALES PUNIRE NEGLENTES, VEL DE HOC CRIME DIFFAN-
TIAM PER SUSPENTIONEM A COLLATIONE BENEFICIUM, ET
ALIA CONDIGNA PENA FEVERENT PROCEDATUR: & SI IN QVAM
DEFINITIO AD NOS & SEDEM PRÆdictarum SPECTAT, P. 2 CONCILII
PROVINCIALIA AUT SUPERIORIBVS PROPER CONCUBINATUM PUBLIQ;

a Concilium Tridentinum idem iust. f. 21. cap. 24. cl. 10
cubinaria beneficiorum privationem & recommunicationem edict.
b Idem ferme pena in concubinario annullatur vlt. Concl. Ro-
mens. sub Eugenio II. cap. 2. in p. Tom. Lvi. pag. 46. & apud
in Consilio Oxonien. cap. eti forte. 5. Tom. Concl. pag. 74. 1. l. 1.
s. 2. 2. 4. Tom. Conciliarum.